

KENDELSE

afsagt af Den Særlige Klageret fredag den 20. marts 2026 i sag:

26/07093

Advokat A kærer Østre Landsrets beslutning af 26. februar 2026.

Ved kæreskrift modtaget i Østre Landsret den 4. marts 2026 har advokat A kæret landsrettens beslutning af 26. februar 2026, hvorved han blev afbeskikket som forsvarer for T1.

Advokat A har nedlagt påstand om, at landsrettens beslutning af 26. februar 2026 ophæves.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

T1 blev ved Retten i Næstveds dom af 8. januar 2026 frifundet for kvalificeret vold efter straffelovens § 245. Sagen omfattede tillige T2, der blev idømt fængsel i 1 år og 6 måneder for bl.a. kvalificeret vold og narkotikakriminalitet. Advokat B var under sagen beskikket som forsvarer for T1. Advokat C var beskikket som forsvarer for T2.

Den 22. januar 2026 ankede anklagemyndigheden dommen med påstand om domfældelse i overensstemmelse med tiltalen for byretten mod T1 og T2. T1 ønskede under ankesagen advokat A beskikket som sin forsvarer, da advokat B ikke har møderet for landsret.

Den 10. februar 2026 sendte landsrettens berammelsesafdeling følgende mail til advokat A, advokat C og forurettedes bistandsadvokat D:

”Vedr. S-147-26- anklagemyndigheden mod T2 og T1

Tiltalte/forurettede har ønsket Dem som forsvarer/bistandsadvokat i ovennævnte ankesag med en anslået varighed på 1 dag.

Landsretten har mulighed for at beramme hovedforhandling i sagen til

1. Tirsdag den 7. april 2026 kl. 9.30-15.30
2. Mandag den 20. april 2026 kl. 9.30-15.30
3. Onsdag den 22. april 2026 kl. 9.30-15.30
4. Onsdag den 3. juni 2026 kl. 9.30-15.30

De bedes senest den 12. februar 2026, kl. 15.00 oplyse, hvilke af de foreslåede datoer De vil kunne møde.

Hvis flertallet af de foreslåede berammelser omfatter dage, hvor De ikke kan give møde, bedes De samtidig oplyse hvilke dage i perioden, De vil kunne give møde. Landsretten vil herefter træffe afgørelse om berammelsen og om evt. beskikkelse eller ombeskikkelse af forsvarere.

Som bistandsadvokat bedes De ligeledes, inden for den fastsatte frist, give landsretten besked om, hvilke af de foreslåede datoer, De vil kunne møde.

Landsretten vil herefter træffe afgørelse om berammelsen og om evt. beskikkelse eller ombeskikkelse af bistandsadvokat.

Opmærksomheden henledes i den forbindelse på, at det følger af ændring af retsplejeloven i 2018, at hensynet til sagsbehandlingstiden fremover skal vægtes tungere i afvejningen over for det frie forsvarervalg. En person vil herefter ikke kunne beskikkes til forsvarer, hvis den pågældendes medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling, jf. retsplejelovens § 735, stk. 3, nr. 2. Endvidere kan en meddelt beskikkelse under tilsvarende omstændigheder tilbagekaldes, jf. § 736, stk. 1, nr. 2.”

Advokat D besvarede landsrettens mail med orientering om, at han kunne give møde den 7. april og den 20. april 2026 indtil kl. 13, men ikke de øvrige dage. Advokat A anførte, at han ikke kunne give møde på de foreslåede datoer, men at han kunne give møde på en række andre angivne dage i perioden 4. marts-26. juni 2026, herunder den 15. juni. Advokat C oplyste, at han kunne give møde den 7. eller 22. april 2026.

I forlængelse heraf anførte landsretten ved mail af 13. februar 2026 til advokat A, advokat C og bistandsadvokat D, at landsretten kunne imødekomme advokat As forslag om berammelse den 15. juni 2026, hvis advokat C og bistandsadvokat D også kunne give møde denne dag. I modsat fald bad landsretten advokat C og bistandsadvokat D om at reservere den 7. april 2026.

Efter at have modtaget advokaternes tilbagemelding anmodede landsretten ved mail af 19. februar 2026 advokat A, advokat C og bistandsadvokat D om at reservere den 7. april 2026 og den 15. juni 2026, idet landsretten anførte, at den agtede at beramme sagen til hovedforhandling på en af de to datoforslag.

Ved mail af 19. februar 2026 anførte landsrettens berammelsesafdeling følgende til advokat A:

”Vedr. S-147-26- anklagemyndigheden mod T2 og T1

Landsretten har tidligere rettet henvendelse til Dem om berammelse af hovedforhandling i ovennævnte sag og tilbudt Dem følgende forslag:

1. Tirsdag den 7. april 2026 kl. 9.30-15.30
2. Mandag den 20. april 2026 kl. 9.30-15.30
3. Onsdag den 22. april 2026 kl. 9.30-15.30
4. Onsdag den 3. juni 2026 kl. 9.30-15.30

De har ved mail af 13. februar 2026 hertil oplyst, at

”Som svar på det vedhæftede kan det desværre oplyses, at advokat A ikke har mulighed for at give møde på de foreslåede datoer, idet han allerede er berammet ved Østre Landsret på de pågældende dage.

Det skal dog bemærkes, at han kan give møde på andre dage i den forestående periode, eksempelvis den 4. marts, den 16. marts, den 18. marts, den 26. marts, den 24. april, den 29. maj, den 4. juni, den 15. juni, den 22. juni og den 26. juni 2026.”

Advokat C har ved mail af 11. februar 2026 hertil oplyst at kunne give møde den 7. april og 22. april 2026.

Bistandsadvokat D har ved mail af 11. februar 2026 hertil oplyst at kunne give møde den 7. april og 20. april 2026.

Landsretten har ved mail af 13. februar 2026 undersøgt om de andre forsvarere kunne give møde den 15. juni 2026, hertil kunne advokat C give møde, men ikke bistandsadvokat D.

På baggrund af de modtagne svar og en fornyet gennemgang af landsrettens kalender agter landsretten at beramme hovedforhandling til tirsdag den 7. april 2026 kl. 9.30-15.30.

Landsretten henviser til, at det er det tidligst mulige tidspunkt, landsretten kan tilbyde berømmelse i sagen, hvor en tiltalt sidder varetægtsfængslet.

I det omfang, berømmelsen omfatter dage, hvor De tidligere har meddelt ikke at kunne møde, bedes De oplyse, om De har mulighed for at frigøre Dem, således at De alligevel vil kunne møde. For det tilfælde, at der bliver tale om beskikkelse af en anden forsvarer, bedes det oplyst, om Deres klient ønsker en bestemt anden forsvarer beskikket. Det forudsættes, at den pågældende har erklæret at kunne give møde alle de berammede dage.

Opmærksomheden henledes i den forbindelse på, at det følger af ændringen af retsplejeloven i 2018, at hensynet til sagsbehandlingstiden fremover skal vægtes tungere i afvejningen over for det frie forsvarervalg. En person vil herefter ikke kunne beskikkes til forsvarer, hvis den pågældendes medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling, jf. retsplejelovens § 735, stk. 3, nr. 2. Endvidere kan en meddelt beskikkelse under tilsvarende omstændigheder tilbagekaldes, jf. § 736, stk. 1, nr. 2.

Landsretten skal anmode om Deres svar senest 26. februar 2026 kl. 13.00, hvorefter landsretten vil træffe endelig afgørelse om berømmelsen og evt. beskikkelse eller ombeskikkelse af forsvarer.”

Advokat A anførte den 24. februar 2026 i sit svar til landsretten følgende:

”I anledning af nedenstående mail skal jeg hermed meddele, at jeg ikke har mulighed for at give møde den 7. april 2026, idet jeg allerede er berammet i anden sag ved Østre Landsret den pågældende dag.

Jeg skal derfor fastholde anmodningen om berømmelse den 15. juni 2026.

Advokat C har over for mig tilkendegivet, at han kan give møde den 15. juni 2026 og er indforstået med berømmelse på denne dato, selv om dette indebærer en senere gennemførelse af hovedforhandlingen.

Det bemærkes endvidere, at der er tale om et simpelt erstatningskrav, idet der under byretssagen alene blev nedlagt påstand om godtgørelse på 10.000 kr., jf. erstatningsansvarslovens § 26. Endvidere er der ikke protest vedrørende spørgsmålet om lytterum under afhøringen af forurettede.

På den baggrund skal jeg venligst protestere mod berømmelse den 7. april 2026 og henstille til, at sagen berømmes den 15. juni 2026.”

Ved mail af 26. februar 2026 berammede landsretten sagen til den 7. april 2026 og afbeskikkede samtidig advokat A som forsvarer for T1. Af landsrettens mail fremgår:

”Vedr. S-147-26- anklagemyndigheden mod T2 og T1

Landsretten har tidligere været i kontakt med Dem og Deres kontor og forgæves forsøgt at beramme ovennævnte arrestantsag.

Landsretten har tidligere foreslået berømmelse af sagen på følgende datoer:

1. Tirsdag den 7. april 2026 kl. 9.30-15.30
2. Mandag den 20. april 2026 kl. 9.30-15.30
3. Onsdag den 22. april 2026 kl. 9.30-15.30
4. Onsdag den 3. juni 2026 kl. 9.30-15.30

De har ved mail af 13. februar 2026 oplyst, at De ikke har mulighed for at give møde de pågældende datoer.

Landsretten oplyste ved mail af 19. februar 2026, at landsretten forventede at beramme sagen på følgende dato: tirsdag den 7. april 2026 kl. 9.30-15.30.

Landsretten bad Dem oplyse, om De havde mulighed for at frigøre Dem, således at De kunne møde. Hvis De ikke havde mulighed herfor, anmodede landsretten Dem om at oplyse, om Deres klient i givet fald ønskede en bestemt forsvarer beskikket, og om vedkommende kunne møde alle de angivne dage.

De har heroverfor foreslået en berømmelse den 15. juni 2026.

Landsdommeren tilknyttet afdelingen for berømmelse af straffesager, Ole Dybdahl, har fået forelagt forløbet for berømmelse af straffesagen. Henset til sagens karakter har landsdommeren besluttet, at hovedforhandling berømmes til tirsdag den 7. april 2026 kl. 9.30-15.30.

Landsdommeren har herved særligt lagt vægt på, at sagen vedrører alvorlig personfarlig kriminalitet, og at medtiltalte er varetægtsfængslet i sagen og har været det siden 19. juni 2025. Der er tillige lagt vægt på, at sagens anden forsvarer og bistandsadvokaten kan den dag.

Landsdommeren har herefter vurderet, at Deres medvirken som beskikket forsvarer i sagen væsentligt vil forsinke behandlingen af sagen, jf. retsplejelovens § 735, stk. 3, nr. 2. Det betyder, at De hermed afbeskikkes som forsvarer i sagen, jf. § 736, stk. 1, nr. 2.

Hvis T1, ønsker en bestemt anden forsvarer beskikket, som har erklæret at kunne give møde alle de berammede dage, bedes De oplyse landsretten herom inden 5 dage. Hvis landsretten ikke hører fra Dem, vil landsretten beskikke en forsvarer i sagen.”

Den 4. marts 2026 kærede advokat A landsrettens beslutning.

Landsretten oplyste ved sagens oversendelse til Klageretten at kunne henholde sig til sin beslutning af 26. februar 2026.

Anbringender

Advokat A har anført navnlig, at hans medvirken ikke indebærer en væsentlig forsinkelse af sagen. Der er alene ca. halvanden uge mellem den 3. juni 2026, hvor landsretten foreslog berømmelse, og den 15. juni 2026, hvor landsretten i øvrigt oplyste at have mulighed for at beramme sagen. Ved vurderingen af, om der foreligger en væsentlig forsinkelse, skal der foretages en samlet vurdering og ikke lægges afgørende vægt på den tidligst mulige retsdag, den 7. april 2026.

I afvejningen er hensynet til medtiltalte tilgodeset, da hans forsvarer har samtykket til berømmelse den 15. juni 2026. Hensynet til T1s frie og udtrykkelige forsvarervalg bør veje tungere end hensynet til, at forurettedes bistandsadvokat kan møde, som landsretten reelt har tillagt afgørende vægt. Bistandsadvokatens rolle under sagen må anses for begrænset, idet der under byretssagen blev fremsat et simpelt krav om godtgørelse på 10.000 kr., hvilket der ikke blev procederet på. Desuden protesteres der ikke under landsrettens behandling af sagen mod, at de tiltalte føres i lytterum under forurettedes forklaring. Uanset at han er beskikket som ny forsvarer i ankesagen, er der etableret en loyal klientrelation mellem hans kontor og T1, som var klient hos kontoret allerede under byretssagen, og som advokat A har været i kontakt med flere gange i forbindelse med ankesagen.

Det stiller T1 i en vanskelig situation, at landsretten den 26. februar 2026 har truffet beslutning om afbeskikkelse til hovedforhandling ca. én måned senere den 7. april 2026. Det vil være vanskeligt at finde en erfaren forsvarer, som har mulighed for at give møde, og den pågældende vil have meget begrænset tid til at sætte sig ind i sagen. Dertil kommer, at T1 blev frifundet i byretten. Efter en samlet vurdering af hensynene i sagen indebærer berømmelse til hovedforhandling den 15. juni 2026 ikke en væsentlig forsinkelse, uanset at sagen angår personfarlig kriminalitet, som er en særligt prioriteret sagstype.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at betingelserne for afbeskikkelse er opfyldt. En forkortelse af den forventede sagsbehandlingstid med godt 2 måneder fra ca. 3,5 måneder (ved berømmelse den 15. juni 2026) til ca. 1,5 måned (ved berømmelse den 7. april 2026) må anses for en sådan tids-

gevinst, absolut og relativt, at advokat As deltagelse i sagen vil indebære en væsentlig forsinkelse. Der er tale om en arrestantsag om kvalificeret vold, og medtiltalte T2 har været varetægtsfængslet siden den 19. juni 2025 og er det fortsat. Der er ikke et forudgående klientforhold mellem advokat A og T1, og advokat A har ikke oplyst, i hvilket omfang han har været i kontakt med T1. Der er desuden rimelig tid til inden den 7. april 2026 at finde en ny forsvarer, der kan sætte sig ind i sagen. Bistandsadvokat D, der er forhindret i at give møde den 15. juni 2026, repræsenterede også forurettede under byrettens behandling af sagen.

Retsgrundlag

Retsplejelovens §§ 735 og 736 er sålydende:

”§ 735. Forsvareren beskikkes af rettens præsident. Sagerne fordeles så vidt muligt mellem de antagne forsvarere efter omgang og under hensyn til de ledige mødetidspunkter, forsvarerne har oplyst til retten, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Sigtede skal have lejlighed til at angive, hvem sigtede ønsker som forsvarer. Rettens præsident kan fastsætte en frist herfor. Er den pågældende villig til at lade sig beskikke, imødekommes sigtedes ønske, medmindre andet følger af stk. 3.

Stk. 3. En person kan ikke beskikkes til forsvarer, hvis

- 1) der er påviselig risiko for, at den pågældende vil hindre eller modvirke sagens oplysning, eller
- 2) den pågældendes medvirken væsentligt vil forsinke behandlingen af sagen.

Stk. 4. Efter anmodning træffes afgørelser efter stk. 3 af retten ved kendelse.

§ 736. Beskikkelsen kan tilbagekaldes, når

- 1) den pågældende ikke længere opfylder betingelserne efter §§ 733 og 734 for at kunne beskikkes,
- 2) betingelserne efter § 735, stk. 3, for at nægte beskikkelse af den pågældende kommer til at foreligge,
- 3) sigtede anmoder om beskikkelse af en ny forsvarer og ikke tidligere har haft lejlighed til at anmode om en bestemt forsvarer,
- 4) sigtede anmoder om beskikkelse af en ny forsvarer og dennes medvirken ikke vil forsinke sagens behandling eller
- 5) sigtede anmoder herom og selv har sørget for sit forsvar uden udgift for det offentlige, og uden at sagens behandling forsinkes.

Stk. 2. Efter anmodning træffes afgørelser efter stk. 1, nr. 2, af retten ved kendelse.”

Bestemmelserne blev nyaffattet ved lov nr. 714 af 8. juni 2018. Af forarbejderne til § 736, stk. 1, nr. 2, lovforslagets specielle bemærkninger, fremgår bl.a. (Folketingstidende 2017-18, tillæg A, lovforslag nr. L 204, s. 31 f.):

”I nr. 2 foreslås, at beskikkelsen kan tilbagekaldes, hvis betingelserne efter det foreslåede § 735, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 7), kommer til at foreligge.

...

Det foreslåede § 735, stk. 3, nr. 2, om, at den pågældendes medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling, er en ændring i forhold til det gældende § 733, stk. 2, 1. led, hvor det som nærmere beskrevet i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 7, er hensigten, at hensynet til

sagsbehandlingstiden fremover skal vægtes tungere i forhold til sigtedes frie forsvarervalg, end det er tilfældet i dag.

...

Når der er spørgsmål om, hvorvidt beskikkelsen af en forsvarer mod sigtedes ønske skal tilbagekaldes på grund af den forsinkelse af sagen, det vil føre til, at den aktuelt beskikkede forsvarer fortsætter, jf. det foreslåede § 736, stk. 1, nr. 2, jf. § 735, stk. 3, nr. 2, er der ligeledes tilsigtet en stramning i forhold til den gældende praksis.

Der vil ligesom i dag skulle foretages en samlet vurdering, hvori der ud over det bestående klientforhold og forsvarerens arbejde i sagen indtil nu bl.a. indgår sagens karakter, hensynet til medsigtede, forurettede og andre vidner i sagen, hensyn til varetægtsfængslede og hensyn til sigtede under 18 år. Imidlertid bør hensynet til sagsbehandlingstiden fremover vægtes tungere i den samlede afvejning.

Fremover vil der i forbindelse med, at tidspunktet for hovedforhandlingen skal fastsættes, i almindelighed være mulighed for mod sigtedes ønske at beskikke en ny forsvarer, hvis den nye forsvarers medvirken forventes at forkorte sagsbehandlingstiden i væsentlig grad. Dette gælder også i ankesager. Ved vurderingen heraf skal der bl.a. ses på forholdet mellem den forventede sagsbehandlingstid med den eksisterende forsvarer og med en ny forsvarer. Både derfor, og fordi der som nævnt også indgår en række andre hensyn i den samlede afvejning, kan det ligesom i dag ikke angives, præcis hvor lang en forkortelse af sagsbehandlingstiden skal være, før der kan beskikkes en ny forsvarer for sigtede.

Visse udgangspunkter kan dog gives. Hvis sagsbehandlingstiden fra berammelsestidspunktet til hovedforhandlingens afslutning kan forventes forkortet fra eksempelvis 3 måneder til 1 måned, er der tale om en så væsentlig tidsgevinst både absolut og relativt, at beskikkelse af ny forsvarer bør ske alene af den grund. I en sådan situation bør beskikkelse af ny forsvarer således ske, selv om der f.eks. er tale om en ankesag, hvor sigtede har ønsket samme forsvarer som i foregående instans, eller sigtede har haft den pågældende som forsvarer i tidligere sager. Og det anførte vil gælde, selv om der ikke i sagen er særlige hensyn til medsigtede, vidner mv.

Hvis sagsbehandlingstiden fra berammelsestidspunktet til hovedforhandlingens afslutning derimod kan forventes forkortet fra eksempelvis 9 måneder til 7 måneder, vil den tidsmæssige forkortelse af sagsbehandlingstiden ikke i sig selv kunne begrunde, at der mod sigtedes ønske beskikkes en ny forsvarer. Hvis der i sagen er tungtvejende hensyn til eksempelvis medsigtede, varetægtsfængslede, sigtede under 18 år eller vidner, vil der imidlertid også i et sådant tilfælde kunne beskikkes en ny forsvarer mod sigtedes ønske. Dette gælder i særdeleshed i særligt prioriterede sager (vov-sager). ...

Årsagen til, at den aktuelt beskikkede forsvarers medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling, er uden betydning. En forsvarers beskikkelse vil således under i øvrigt tilsvarende omstændigheder kunne tilbagekaldes, uanset om forsinkelsen skyldes, at forsvareren er optaget af andre sager på de relevante dage, eller at forsvareren har lovligt forfald. Dette gælder også, hvis forsvareren får lovligt forfald, efter at hovedforhandlingen er berammet eller begyndt. Hvis sagen kan afsluttes væsentligt hurtigere med en ny forsvarer, vil der også i sådanne tilfælde kunne ske ombeskikkelse efter de retningslinjer, der er beskrevet ovenfor.

Ombeskikkelse kan også ske i sager med flere tiltalte og flere forsvarere. I sådanne tilfælde vil det i et vist omfang bero på et skøn, hvilken eller hvilke af flere forsvarere der er den primære årsag til en væsentlig forsinkelse, og hvis beskikkelse derfor i givet fald kan tilbagekaldes. Som i sager med én forsvarer er spørgsmålet, om forsvareren objektivt set er årsag til forsinkelsen, ikke om der er noget at bebrejde forsvareren.

I betragtning af tilfældenes forskellighed bl.a. med hensyn til antallet af involverede forsvarere og hovedforhandlingens længde og de tænkelige konstellationer af, hvordan forsvarernes kalendere konkret spiller sammen, er det vanskeligt at give nærmere anvisninger, der er generelt dækkende. For at illustrere den tankegang, som retten bør benytte, kan dog nævnes et eksempel.

Hvis der er berammet en hovedforhandling af to dages varighed med to forsvarere, og en af forsvarerne får lovligt forfald kort før hovedforhandlingen, er der principielt fire muligheder: (1) Hovedforhandlingen gennemføres som planlagt med en ny forsvarer. (2) Hovedforhandlingen omberammes til et senere tidspunkt med de samme forsvarere. (3) Hovedforhandlingen omberammes til et senere tidspunkt med udskiftning af en af forsvarerne. (4) Hovedforhandlingen omberammes til et senere tidspunkt med udskiftning af begge forsvarere.

Medmindre en af de tre muligheder (2)-(4) kun vil medføre en uvæsentlig forsinkelse, bør mulighed (1) foretrækkes, hvis den kan lade sig gøre. Det forudsætter, at retten kan finde en forsvarer, der kan give møde til den berammede hovedforhandling, og at den pågældende efter rettens skøn på forsvarlig vis vil kunne varetage sigtedes forsvar efter at være trådt til med kort varsel. ...

Kan mulighed (1) ikke lade sig gøre, eller vil en af de andre muligheder kun medføre en uvæsentlig forsinkelse, bør mulighed (2) foretrækkes, medmindre den vil medføre en væsentlig forsinkelse sammenlignet med mulighed (3) eller (4). Tilsvarende bør mulighed (3) foretrækkes fremfor mulighed (4), medmindre mulighed (3) vil medføre en væsentlig forsinkelse sammenlignet med mulighed (4).

Er det herefter mulighed (3) der skal anvendes, bør en forsvarers beskikkelse tilbagekaldes, hvis dennes medvirken vil medføre en væsentlig forsinkelse i sammenligning med, at den anden forsvarers beskikkelse tilbagekaldes. Dette gælder, uanset hvilken af forsvarerne der havde lovligt forfald ved den berammede hovedforhandling og dermed er årsagen til, at hovedforhandlingen skal omberammes. Er der ikke væsentlig forskel på den forventede sagsbehandlingstid med den ene eller den anden forsvarer, må retten efter et samlet skøn beslutte, hvilken forsvarers beskikkelse der skal tilbagekaldes. I dette skøn vil bl.a. kunne indgå, hvilken af forsvarerne der var årsag til omberammelsen, bestående klientrelationer og omfanget af de forhold i sagen, de respektive sigtede er tiltalt for (hvis der er forskel). Det vil principielt kunne forekomme, at der efter et sådant samlet skøn ikke er afgørende grunde til at ombesikke den ene forsvarer fremfor at ombesikke den anden forsvarer. I sådanne tilfælde bør retten ikke desto mindre beslutte at tilbagekalde én af forsvarernes beskikkelse.

I sager med mere end to forsvarere bør rettens beslutninger om eventuel omberømmelse eller ombesikkelse baseres på tilsvarende hensyn. En berammet hovedforhandling bør så vidt muligt gennemføres, medmindre omberømmelse ikke vil medføre en væsentlig forsinkelse. Ved beslutningen om, hvilken eller hvilke forsvareres beskikkelse der skal tilbagekaldes, bør vælges en løsning, som medfører en væsentligt kortere sagsbehandlingstid end alternativerne, og hvis flere alternative løsninger ikke vil medføre væsentligt forskellig sagsbehandlingstid, bør vælges den løsning, der medfører færrest ombesikkelser.”

Retsplejelovens § 735, stk. 3, nr. 2, og § 736, stk. 1, nr. 2, er senest ændret ved lov nr. 2601 af 28. december 2021. Af lovforslagets almindelige bemærkninger (Folketingstidende 2021-22, tillæg A, lovforslag nr. L 14, s. 64 f.) fremgår, at bestemmelserne blev sprogligt ændret alene med det formål at bringe anvendelsen af reglerne om afbesikkelse af en forsvarer, hvis medvirken væsentligt vil forsinke behandlingen af en sag, i overensstemmelse med prioriteringen af sager om personfarlig kriminalitet som følge af aftalen om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023. Dette

indebar, at prioriteringen af sager om personfarlig kriminalitet erstattede den hidtidige prioritering af de såkaldte vvv-sager (om vold, voldtægt eller våben) for så vidt angår reglerne om forsvarerbeskikkelse. I lovforslaget blev oplyst en række særligt prioriterede sager om personfarlig kriminalitet, bl.a. sager efter straffelovens kapitel 25, herunder straffelovens § 245.

Klagerettens begrundelse og resultat

I sagens behandling har følgende medlemmer deltaget: Jens Kruse Mikkelsen, Bo Østergaard, Kari Sørensen, Lasse Højlund Christensen og Kåre Pihlmann.

Ved beslutning af 26. februar 2026 berammede Østre Landsret hovedforhandling til foretagelse den 7. april 2026. Ved samme lejlighed tilbagekaldte landsretten beskikkelsen af advokat A som forsvarer for T1 under henvisning til retsplejelovens § 736, stk. 1, nr. 2, jf. § 735, stk. 3, nr. 2.

Den 4. marts 2026 kærede advokat A beslutningen til Den Særlige Klageret ved fremsendelse af kæreskrift til landsretten. Kæremålet er derfor rettidigt, jf. retsplejelovens § 737, stk. 1, jf. § 970, stk. 1.

Det fremgår af retsplejelovens § 731, at retten har pligt til at sørge for, at T1 har en beskikket forsvarer. Han er efter retsplejelovens § 730, stk. 1, berettiget til selv at vælge forsvarer, jf. herved også artikel 6, stk. 3, litra c, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Retten kan imidlertid tilbagekalde beskikkelsen af den forsvarer, som en tiltalt har valgt, hvis det viser sig, at forsvarerens medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling, jf. retsplejelovens § 736, stk. 1, nr. 2, jf. § 735, stk. 3, nr. 2.

Det fremgår af forarbejderne til § 736, stk. 1, nr. 2, at spørgsmålet om, hvorvidt der skal ske afbeskikkelse, beror på en samlet vurdering, hvori indgår bl.a. den bestående klientrelation og forsvarerens arbejde i sagen indtil nu, sagens karakter, hensynet til medsigtede, forurettede og andre vidner i sagen, hensynet til varetægtsfængslede og hensynet til sigtede under 18 år. Det fremgår desuden, at sagsbehandlingstiden skal vægtes tungere end tidligere i den samlede afvejning.

Det fremgår endvidere, at hvis sagsbehandlingstiden fra berammelsestidspunktet til hovedforhandlingens afslutning kan forventes forkortet fra eksempelvis 3 måneder til 1 måned, vil der være tale om en så væsentlig tidsgevinst både absolut og relativt, at beskikkelse af en ny forsvarer bør ske alene af den grund, også selv om der er tale om en ankesag, hvor tiltalte har ønsket samme forsvarer som i den foregående instans. Årsagen til, at den aktuelt beskikkede forsvarers medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling, er uden betydning.

Efter en samlet vurdering finder Klageretten på denne baggrund, at betingelserne for at tilbagekalde advokat As beskikkelse er opfyldt. Klageretten har herved lagt vægt på navnlig, at afbeskikkelse af advokat A må forventes at kunne forkorte sagsbehandlingstiden med lidt over to måneder fra ca. 3,5 måneder til ca. 1,5 måned, samt på hensynet til den varetægtsfængslede medtiltalte, og at der er tale om en særligt prioriteret sag om kvalificeret vold.

Det af advokat A anførte kan under de foreliggende omstændigheder ikke føre til et andet resultat.

Thi bestemmes:

Østre Landsrets beslutning af 26. februar 2026 stadfæstes.